

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnenej **BENCONT INVESTMENTS, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Astrová č. 2/A, IČO: 36 432 105, zastúpenej verita, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karpatská č. 18, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Novák, proti povinnému **M. G.**, bývajúcemu v M., **o vymoženie 1 493,41 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1 Er 76/2010, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 5. apríla 2013, sp. zn. 4 CoE 49/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 1 493,41 € s príslušenstvom (špecifikovaným v návrhu).

Okresný súd Bardejov následne dňa 18. augusta 2010, č. 5701 042095* poveril súdneho exekútora v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. vykonaním exekúcie.

Podaním z 3.11.2011 vedľajší účastník – Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778, oznámil okresnému súdu vstup do konania na strane povinného.

Okresný súd Bardejov uznesením z 31. júla 2012, č. k. 1 Er 76/2010-14 nepripustil do konania ako vedľajšieho účastníka na žalovanej strane Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778. Svoje rozhodnutie

odôvodnil § 93 ods. 2 a § 251 ods. 4 O.s.p. a uviedol, že vedľajšie účastníctvo je v exekučnom konaní vylúčené s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 106/2008.

Krajský súd v Prešove na odvolanie vedľajšieho účastníka uznesením z 5. apríla 2013, sp. zn. 4 CoE 49/2013 zrušil uznesenie súdu prvého stupňa. Rozhodol tak s poukazom na § 93 ods. 2 a 3 O.s.p., z ktorého je zrejmé, že k vstupu tretej osoby do konania ako vedľajšieho účastníka môže dôjsť z vlastnej iniciatívy prístupujúcej osoby alebo na výzvu niektorého účastníka vykonanú prostredníctvom súdu. Preto podľa jeho názoru sa súd prvého stupňa nemal zaoberať prípustnosťou vedľajšieho účastníctva, nakoľko zákon mu umožňuje rozhodovať o nej len na návrh (námietku) niektorého účastníka. Ďalej uviedol, že v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia zákona sa ako vedľajší účastník môže konania zúčastniť aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je takouto osobou podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 372/1990 Zb., neboli vznesené žiadne námietky neprípustnosti zo strany účastníkov, jeho vstup je zo zákona možný, napadnuté uznesenie zrušil ako rozhodnutie, pre vydanie ktorého neexistovali dôvody (§ 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zmenil a nepripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane povinného, alternatívne aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo:

1. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.),
2. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený (§ 237 písm. c/ O.s.p.),
3. konanie zaťažili, tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.),
4. svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Oprávnená poukázala aj na ustanovenie § 238 ods. 1 O.s.p., z ktorého vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania. Dovolanie odôvodňovala tým, že vedľajšie účastníctvo (upravené v § 93 O.s.p.), je inštitútom patriacim výlučne do sporového konania. V exekučnom konaní je z povahy veci vedľajšie účastníctvo vylúčené. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 206/2008, 6 Cdo 207/2011, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 23/2013, IV. ÚS 583/2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením zrušil uznesenie súdu prvého stupňa. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Pokiaľ dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p., dovolací súd poukazuje na to, že toto ustanovenie upravuje prípustnosť dovolania voči rozhodnutiam odvolacích súdov vydaných vo forme rozsudku, a keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému vo forme uznesenia, prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (vid' napríklad R 117/1999, R 34/1995, a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, d/, e/ až g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkaných nesprávností, ktorých sa mali dopustiť súdy, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkami: či ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania; či účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený (§ 237 písm. b/ a c/ O.s.p.) a to pokiaľ

ide o Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, dožadujúceho sa vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka.

1. Dovolací dôvod v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p. dopadá na prípady, kedy v konaní vystupoval ako účastník konania, ten kto nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Súd je povinný vždy skúmať, či ten, kto vystupuje v konaní ako účastník konania, má spôsobilosť byť účastníkom konania. Na nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu a kedykoľvek v každom štádiu konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. V sporovom konaní zákon za účastníkov konania označuje žalobcu a žalovaného (§ 90 O.s.p.); v exekučnom konaní je účastníkom oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon (§ 37 Exekučného poriadku). Spôsobilosti byť účastníkom zodpovedá spôsobilosť mať práva a povinnosti v zmysle § 7 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 8 OZ (t. j. právna subjektivita a spôsobilosť na právne úkony). Okamihom narodenia má každá fyzická osoba spôsobilosť na práva a povinnosti (právnú subjektivitu), smrťou právna subjektivita fyzickej osoby zaniká. Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a povinnosti vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Povinnému ako dospeléj a žijúcej fyzickej osobe zákon priznáva právnu subjektivitu, jeho pozbavenie alebo obmedzenie nebolo preukázané žiadnym súdnym rozhodnutím, preto je potrebné vychádzať zo stavu, že tento má aj spôsobilosť byť účastníkom tohto konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 OZ). Právnickými osobami sú združenia fyzických alebo právnických osôb, účelové združenia majetku, jednotky územnej samosprávy a iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon. Na zriadenie právnickej osoby je potrebná písomná zmluva alebo zakladacia listina, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak (§ 19 ods. 1 OZ). Právnické osoby vznikajú spravidla dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo iného zákonom určeného registra (§ 19 ods. 2 OZ). Do obchodného registra sa zapisujú obchodné spoločnosti, družstvá a iné právnické osoby, o ktorých to ustanovuje zákon, ďalej zahraničné osoby. Oprávnený ako obchodná spoločnosť je zapísaný v obchodnom registri. To znamená, že oprávnený má v tomto konaní spôsobilosť byť účastníkom konania.

Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 6, IČO: 42 176 778 je právnickou osobou (združením), ktoré vzniklo 19. februára 2010 a je vedené v registri občianskych združení Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky

(vid' [H.](#)). To znamená, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ako právnická osoba -občianske združenie, má právnu subjektivitu, teda má spôsobilosť na práva a povinnosti, a tiež spôsobilosť byť účastníkom konania.

2. Podľa názoru dovolateľky konanie je postihnuté vadou konania podľa § 237 písm. c/ O.s.p. (Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nemá procesnú spôsobilosť a nebolo riadne zastúpené). Tento dovolací dôvod je daný, ak sú súčasne splnené dve podmienky, a to vtedy, ak ten, kto v konaní vystupuje ako účastník konania (resp. vedľajší účastník) nemá procesnú spôsobilosť v zmysle § 20 O.s.p. a zároveň tento účastník (práve vzhľadom na nedostatok spôsobilosti samostatne pred súdom konať) nie je riadne zastúpený.

V danom prípade Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je občianskym združením zapísaným do registra občianskych združení vedeným Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony (teda spôsobilosť na práva i povinnosti v zmysle § 18 OZ) – teda môže byť účastníkom občianskoprávných vzťahov, považuje sa za právnickú osobu (§ 18 ods. 2 OZ a § 21 OZ). Takto registrované občianske združenie ako účastník občianskoprávných vzťahov má aj v rozsahu, v akom môže vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti, procesnú spôsobilosť, teda spôsobilosť samostatne konať pred súdom; právnické osoby – ako občianske združenia majú procesnú spôsobilosť v neobmedzenom rozsahu, a preto na ich strane nemôže vzniknúť dovolací dôvod podľa § 237 písm. c/ O.s.p. V prejednávanej veci nebol naplnený už prvý predpoklad úspešného uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. c/ O.s.p., t. j. že v konaní vystupoval účastník, ktorý nemá procesnú spôsobilosť, pretože oprávnená, povinný i Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS majú procesnú spôsobilosť. Druhý predpoklad tohto dovolacieho dôvodu nebol rovnako naplnený, pretože účelom tohto dovolacieho dôvodu je náprava chýbajúceho, absentujúceho zastúpenia toho, kto nemohol pred súdom samostatne konať, čo však nie je tento prípad, keďže dotknuté občianske združenie, rovnako oprávnená a povinný majú procesnú spôsobilosť.

3. K námietke oprávnenej, že v konaní došlo k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd opakuje, že procesná vada tejto povahy je dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť iba vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama takáto

vada prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci vid' § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p.).

V dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou (§ 237 písm. b/ a c/ O.s.p.).

4. Dovolateľka napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (iba výskyt ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania oprávnenej). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 54/2012).

Keďže prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., § 239 ods. 1 až 3, ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jej dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na dôvody odmietnutia dovolania (procesná neprípustnosť dovolania) sa dovolací súd nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovení § 243b O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. februára 2014

JUDr. Ladislav Górasz, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková